

ние с душевността на лидера, живеещ и изявяващ се в своя изконна среда, в системата на която той намира (макар и на различна степен) душевен стабилитет и комфорт.

Петата особеност на обществено-политическото лидерство сред циганите засяга **палитрата на най-високо оценяваните качества на лидера**. Тук се докосва един проблем, който съществено се различава откъм външното и вътрешното му признание и оценяване. По принцип тук става дума за такива качества, които самите цигани лидери отричат или премълчават като характерни за тяхната изява, но които на практика формират техния рейтинг сред циганската маса, на част от които ще обърна внимание, поради особена-та им значимост.

Първо, **изключителната амбициозност на циганина лидер**, която е мощно заредена с импулси за активни действия и е провокирана от страстното желание за пълна победа над обстоятелствата и останалите участници в протичащите процеси. Яркият стремеж на циганския лидер за достигане, завоюване и отстояване на собствена позиция е съчетан с активни, понякога и рисковани (дори с агресивна окраска и пълнеж) начинания и действия. Активността и рискът (в това число и този с агресивен характер) са дълбоко присъщи на циганските лидери, тъй като кореспондират много добре на техния изконен душевен натюрел и темперамент. Те са в съзвучие с наслоените в бита и душевността им амбиции и стремежи към “вождизъм” в рамките на съответната общност - семейна, приятелска, роднинска и прочее.

Второ, **стремеж към автономна изява**. Може да звучи доста произволно и дори неприемливо, но душевността на циганина като че ли е устроена да демонстрира неспирен порив към свободна изява (вероятно като компенсация за “вечната” несвобода”, в която са живели и живеят неговите “събратя” по произход и принадлежност). Друг е въпросът, че проявата на самобитно и свободно присъствие в живота при циганите приема доста често причудливи форми, които, поради непознаването им, се възприемат с негативна реакция и оценка.

Сред изследователите на циганския етнос е добре известно, че ромските лидери са ревниви към всички и всякакви